

Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului
Inspectoratul Școlar Județean - BRĂILA
CONCURSUL NAȚIONAL DE FIZICĂ "EVRIKA !"
Ediția a 17 - a
2 - 4 noiembrie 2007 - Brăila
CLASA a XII-a

1. Un sistem mecanic este alcătuit din patru puncte materiale, fiecare cu masa m , situate, în condiții de imponderabilitate, în vârfurile unui tetraedru regulat, ale cărui muchii sunt resorturi ușoare, identice, fiecare cu constanta de elasticitate k .

a) Să se demonstreze că oscilațiile simetrice ale sistemului (oscilații care păstrează forma geometrică a sistemului) sunt oscilații armonice.

b) Să se determine perioada oscilațiilor simetrice ale sistemului.

c) Ce lucru mecanic trebuie efectuat pentru ca sistemul să dobândească o geometrie plană, simetrică în raport cu dreapta perpendiculară pe acel plan, dacă în starea inițială resorturile sunt nedeformate, iar lungimea fiecărei muchii a tetraedrului este l_0 ?

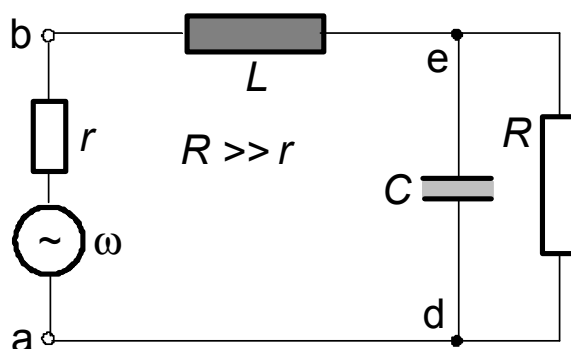
Se va admite că resorturile rămân permanent liniare.

2. În circuitul exterior al unui generator de tensiune alternativă sinusoidală cu pulsația ω , având rezistența interioară r și reactanța interioară nulă ($x_i = 0$), se află un rezistor de sarcină cu rezistența electrică $R \gg r$. Dorindu-se transferul unei puteri active maxime de la generator la rezistorul de sarcină din circuitul exterior, se completează schema, adăugând, așa cum indică figura 1, o bobină și un condensator, ambele ideale.

a) Să se exprime rezistența activă echivalentă a circuitului mixt din exteriorul generatorului, $R_{ae} = (U \cos \varphi) / I$ și reactanța echivalentă a circuitului mixt din exteriorul generatorului, $X_e = (U \sin \varphi) / I$, precum și defazajul φ dintre tensiunea la bornele a-b ale generatorului (U) și intensitatea curentului principal (I), în funcție de mărimile ω , R , L și C .

b) Să se determine capacitatea C și inductanța L ale dispozitivelor adăugate în schemă astfel încât generatorul să transfere pe rezistența activă echivalentă a circuitului exterior o putere activă maximă. Se știe că un generator de tensiune alternativă transferă un maxim de putere activă pe rezistența activă echivalentă a circuitului său exterior, atunci când rezistența activă echivalentă a circuitului exterior este egală cu rezistența interioară a generatorului ($R_{ae} = r$) și când reactanța echivalentă a circuitului exterior este egală cu reactanța interioară a generatorului ($X_e = x_i$).

c) Să se determine puterea activă maximă transferată de la generator la rezistența activă echivalentă a circuitului exterior, precum și puterea eliberată sub formă de căldură pe rezistorul de sarcină din circuitul exterior, dacă tensiunea electromotoare efectivă a generatorului este U_0 .

Fig. 1

3. Originile și axele celor trei sisteme de referință inerțiale reprezentate în figura 1 coincid la momentul inițial. Sistemul S' se deplasează uniform, prin translație față de sistemul fix S , astfel încât viteza originii O' , față de originea O , este $\vec{v}_0 = v_0 \vec{i}$, iar sistemul S'' se deplasează uniform, prin translație față de sistemul S' , astfel încât viteza originii O'' , față de originea O' , este $\vec{v} = v \vec{j}'$.

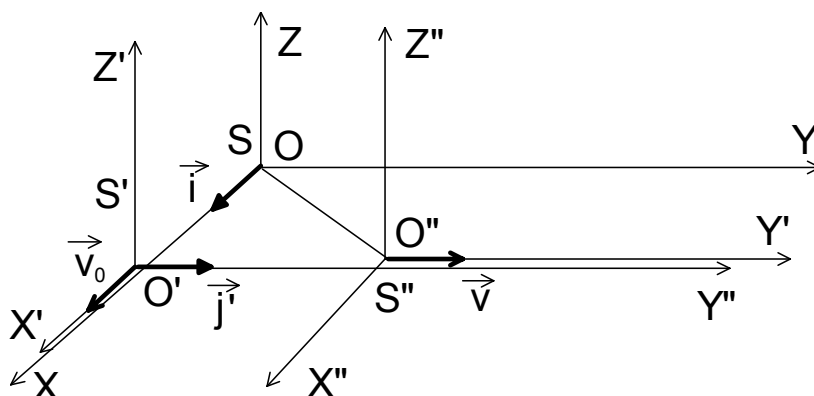

Fig. 1

a) Să se determine unghiurile θ și respectiv θ'' , pe care segmentul de dreaptă OO'' le face, la un anumit moment, cu axa OX , în raport cu sistemul S și respectiv cu axa $O''X''$, în raport cu sistemul S'' . Să se determine diferența $(\theta'' - \theta)$, atunci când $v \ll c$, $v_0 \ll c$ și $v \ll v_0$.

b) În diferite puncte ale sistemelor S și respectiv S' se află ceasornice în repaus. Ceasornicele din fiecare sistem au fost sincronizate.

Care este, la momentul t (măsurat în sistemul S), ceasornicul din sistemul S' a cărei indicație este identică cu cele ale tuturor ceasornicelor din S ?

c) Să se stabilească relația relativistă dintre energia și impulsul unui punct material: $W = f(p)$.

Prof. univ. dr. Florea Uliu
Facultatea de Fizică
Universitatea din Craiova

Prof. dr. Mihail Sandu
G.Ș.E.A.S. Călimănești
Facultatea de Științe
Universitatea Lucian Blaga, Sibiu